

ZÁKLADNÍ INSTRUKCE PRO SPRÁVNÉ PSANÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

OBSAHOVÁ STRUKTURA PÍSEMNÉ PRÁCE

Níže uvedené instrukce se týkají zejména *bakalářské diplomové práce* a *závěrečné diplomové práce*.

Nicméně každá rozsáhlejší *seminární práce* musí mít pevnou formální úpravu a určitou obsahovou strukturu, proto je nutno uvedené zásady respektovat i pro ni. Instrukce nemají výběrový charakter, ale jsou závaznou normou odvozenou od metodologie a postupů vědecké práce. Písenná práce musí vyhovovat po obsahové i formální stránce, přičemž písenné školní úlohy jsou průpravou k budoucí vědecké činnosti a posluchači v době studia si musí vypěstovat určité návyky. Student musí vycházet z požadavků Studijního a zkušebního řádu UP a Směrnice děkana č. 03/2010. Termíny pro odevzdávání všech druhů prací je třeba dodržovat. Posluchač je s nimi vždy seznámen. Pokud jde o seminární a práce, studenti je odevzdávají rovněž přes STAG, pokud nestanoví vyučující výjimku.

1. Titulní list

Magisterská diplomová práce, bakalářská diplomová práce a seminární práce musí obsahovat tyto údaje:

nahoře: celý název školy, fakulty a katedry

uprostřed: jméno autora, název práce, případný podnázev, označení (např. Diplomová práce, Bakalářská diplomová práce)

dole: jméno vedoucího práce včetně správně a aktuálně uvedených akademických a vědeckých titulů; místo a rok.

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Katedra politologie a evropských studií

Bc. Michal Soukop

Mladi lidé a politika

Young people and politics

Magisterská diplomová práce

Vedoucí práce: Doc. Mgr. Pavel Šaradin, Ph.D.

Olomouc 2016

Diplomová práce, bakalářská diplomová práce i seminární práce musejí obsahovat čestné prohlášení, které je umístěno v dolní části druhé strany (vzor v příloze 2). Posлуhač si jeho prostřednictvím uvědomí, že je třeba při koncipování písemných prací dodržovat také jisté etické normy (nepřípustnost plagiátorství apod.).

2. Obsah

Je v něm uvedeno členění práce na jednotlivé části s číselným označením, včetně podkapitol. Hlavní kapitoly musí být označeny arabskými číslicemi (užívání arabských číslic je upřednostňováno před římskými). Podkapitoly jsou označovány arabskými číslicemi v desetinném třídění. Prostor mezi názvem kapitoly (podkapitoly) a uvedením čísla strany je vytečkovaný, např.:

3. Starší politické teorie.....	27
3. 1. Platón	28
3. 2. Aristotelés	35

Standardní textový editor MS Word umožňuje vytvoření automatického obsahu, jehož použití se doporučuje především u delších prací (bakalářské, magisterské, dizertační apod.). V obsahu musí být uvedeny všechny důležité části včetně poznámek (pokud nejsou průběžně v textu) a literatury. Prameny a literatura musí být řazeny abecedně, jak je uvedeno níže v textu.

3. Úvod

Musí obsahovat tyto náležitosti:

- vymezení cíle a tématu práce;
- hypotézu/y
- zdůvodnění výběru tématu; autorovo východisko (věcné, teoretické a metodologické);
- časové a obsahové vymezení (popřípadě také geografické);
- podrobné zhodnocení dosavadního zpracování tématu;
- charakteristiku použitých pramenů a literatury, podrobnější analýzu relevantních titulů a jejich zhodnocení; nelze se utíkat k všeobecným konstatováním a výčtům (ty jsou v soupisu literatury); jde o kritickou analýzu závěrů použité literatury;
- zdůvodnění použité metody;
- podrobné vysvětlení a zdůvodnění členění práce;

Tento úvod není formální částí práce (a nelze jej zaměňovat za vstupní část do výkladu), ale slouží jak autorovi, tak čtenáři k tomu, aby si uvědomil základní metodologické postupy a kroky při koncipování pojednání, reflektoval místo studie v historiografii a hledal širší souvislosti tématu, o němž píše. Úvodu je třeba věnovat mimořádnou pozornost z hlediska obsahu i rozsahu.

4. Vlastní text

Kromě členění na kapitoly a podkapitoly jsou používány také odstavce. Autor musí dbát na logiku textu. Odstavce jsou vytvářeny prostřednictvím klávesy Tab nebo 5–10 (jednotně zvolený rozsah), úhozy zleva. Norma uvádí 30 řádků na 1 stranu a 60 úhozů na řádek. (Nejlépe velikost 12, řádkování 1,5, typ: Times New Roman, Arial aj.).

- Strana je formálně upravena zarovnáním do bloku a okraji zleva, zprava, shora a zdola. Větší okraj necháváme zleva pro vazbu.
- Každá strana práce musí být paginována, nejlépe vpravo dole. Žádoucí je začínat novou hlavní kapitolu vždy na novou stranu.
- Při práci s titulky tyto nepodtrháváme a nepíšeme za nimi tečku.
- Číslovky do deseti se vypisují, nad deset arabské číslice. Uvnitř tvaru číslovek nepíšeme tečky (ne 1. 000).

- U osobností je třeba uvádět křestní jméno a příjmení – celé křestní jméno poprvé, podruhé a po x-té jen zkratku, bez zkratky se uvádění nedoporučuje.
- Pokud pojem zkracujeme, poprvé rozepíšeme celý se zkratkou v závorce, při dalším použití už pouze zkratka.
- Letopočty vypisujeme, např. 1910–1920, a u pomlčky nesmí být mezera (ne 1910 –1920).
- Mezi uvozovkami a následujícím znakem nesmí být mezera („ Takto ne , “). Bližší informace jsou předmětem diplomového semináře, ale i Úvodu do studia.

5. Závěr

Má být celkovým shrnutím práce, její rekapitulací. Autor zde zmiňuje své závěry, popřípadě hypotézy a podněty k dalšímu zkoumání vybraného problému. Závěr musí korespondovat s celou prací. Autor zde uvádí:

- vlastní pohled na výsledky práce, problémy, úspěchy, nedostatky a rezervy
- formulaci dalšího výzkumu
- zhodnocení vhodnosti literatury
- zodpovězení cílů, otázek, ověření hypotéz

6. Poznámkový aparát

Může být veden přímo v textu nebo za ním. Nejlépe přímo v textu, pod čarou pak prostřednictvím příkazů VLOŽIT, POZNÁMKA POD ČAROU. Ve druhém případě jsou uvedeny po titulku POZNÁMKY, bez jakéhokoliv znaménka, tečky nebo dvojtečky. Poznámky nejčastěji slouží k bližšímu vysvětlení údajů v hlavním textu. V poznámkách je také možné uvést další detaily, které by zbytečně komplikovaly text, například zde můžeme vést odkazy bibliografických citací, komentovat hlavní text, vysvětlovat termíny, vypisovat zkratky atd. Je ovšem nutné užívání poznámek nepřehánět, aby nevytvářely druhé pásmo výkladu. Také přímé citáty, které se uvádějí v uvozovkách (uvozovky jsou na začátku citátu vždy dole, na konci nahoře), je nutno používat úměrně. Jejich užití je vhodné zejména tehdy, jestliže se citátem autor vyhne složitému vysvětlování. Pokud není citace z původního zdroje, je nutno v odkazu uvést použité dílo. Cizojazyčné citáty se obvykle překládají a v odkazu se uvádí původní znění. Platí to hlavně pro klíčové či víceznačné pasáže, ale záleží na charakteru textu. Členění poznámek je v obvyklých textových editorech (MS-WORD, Open Office, WP aj.) automatické.

7. Prameny a literatura

Jednotlivé tituly se uvádějí abecedně a platí, že co je v seznamu použitých materiálů, musí být citováno v textu a naopak!

8. Přílohy

Obsahují tabulky, dokumenty často citované v práci, mapy, fotografie apod. U každé přílohy musí být uveden zdroj, odkud je příloha převzata, příp. archiv autora apod. (pokud je pisatel autorem např. grafu). Můžeme je však uvádět přímo v textu, což usnadňuje čtenářovu orientaci v něm. Záleží na charakteru textu, počtu tabulek, grafů atd.

9. Abstrakt

Poslední částí práce jsou český a anglický abstrakt, v rozsahu cca ¼ strany každý. Jedná se o resumé práce, informaci o jejím obsahu, struktuře a výsledcích. Je uveden titulkem Abstrakt a názvem práce a umístěn na konci bakalářské a magisterské diplomové práce. Z cvičných důvodů není na škodu, je-li i v jiných písemných pracích.

VĚDECKÝ APARÁT

Zásady

KPES se rozhodlo používat mezinárodní citační normu APA (6. vydání), více viz <https://apastyle.apa.org/>. Lze tolerovat i další vydání normy APA, například 7. vydání.

Existuje několik zásad, které při psaní vědecké práce musíme dodržovat:

1. Každá informace uvedená v práci musí být snadno dohledatelná.
2. Všechny údaje (odkazy, citace, seznam použitých materiálů atd.) musí být vedeny jednotně.
3. Uvádíme DOI, pokud existuje (*Digital Object Identifier* — identifikátor digitálního objektu.)
<https://doi.org/10.1080/17441692.2020.1783340>
4. Pravidla pravopisu dle národního jazyka (interpunkce, velká/malá písmena atd.), dále třeba také počet stran 152 s. nebo stránkový rozsah (s. 45–123). Zbytek ponecháváme v jazyce dokumentu Ed., Eds. Vol. atd.
5. Má-li dokument sedm a více autorů, v citaci uvedeme pouze šest a posledního napíšeme po třech tečkách, v textu pouze prvního a připojíme zkratku et al.

Dva až šest autorů.....druhého a dalšího napíšeme za čárku a znak &.

Pokud citujeme více prací v jednom odkazu, oddělujeme je středníkem a píšeme v abecedním pořadí.

Například: (Lebedová, 2013; Linek et al., 2017)

Odkazy na prameny a literaturu – přehled citací

Odkazy na literaturu v textu

Je třeba dbát na pořadí jednotlivých údajů a na správné použití velkých a malých písmen i znamének, spojovníků, rozdělovníků atd.

Odkaz v textu

„...jak píše Novák (2017), jde...“ nebo (Novák, 2017)

„...jak píší Novák a Lebeda (2017), jde...“ nebo (Novák & Lebeda, 2017).

(Novák, Lach & Marek, 2000) – česká norma (v některých případech)

(Honey, Moon, & Night, 2017) – anglická norma – preferujeme tento úzus i na KPES

(Novák, 2014; Žižka, 2007)

(Outlý & Novák, 1990; Sartori, 2011; Šedo, n. d.) – není datováno.

Mohou nastat případy, kdy autor publikuje v témže roce více prací. Pak za letopočet řadíme písmena a, b či c. A odkaz vypadá následovně:

Ve svých textech autor uvedl (Novák, 2020a, 2020b, 2020c), že.....

Odkazujeme-li na přímou citaci, musí být uvedena také lokace stran či strany. Například (Novák, 2017, s. 323). U zdrojů se dvěma autory (Novák & Lebeda, 2017, s. 242–243). U zdrojů s více autory, například: jak píší Novák et al. (2014, s. 22), „demokracie je politický systém založený na...“. Nebo: (Novák et al., 2014, s. 22),

Citace v seznamu literatury monografie/kapitola v knize

KDO (píše). KDY (vydal). CO (napsal). KAM/KDE (otiskl)

Příjmení, J. (rok vydání). Název. Zdroj.

Autor, J. (2020). *Název knihy*. Místo vydání: Nakladatel.

Prokop, D. (2019). *Slepé skvrny: O chudobě vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti*. Brno: Host.

Judt. T. (2011). *Zle se vede zemi: Pojednání o naší současné nespokojenosti*. Praha: Rybka Publishers.

Hloušek, V., & Kopeček, L. (2004). *Konfliktní demokracie: Moderní masová politika ve střední Evropě*. Brno: Masarykova univerzita.

Linek, L. Čisáň, O., Petrůšek, I. & Vráblíková, K. (2017). *Občanství a politická participace v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství.

Česká společnost pro politické vědy. (2020). *Přehled autorů oboru politické vědy*. Praha: Paseka.

Nátrová, T. (2013). Navrhování a výběr kandidátů pro volby do krajských zastupitelstev. In J. Outlý & J. Prouza, et al. *Navrhování a výběr kandidátů* (s. 152–188). Olomouc: Civipolis o.p.s.

Editovaná kniha:

Ouředníček, M. & Temelová, J. (Eds.). (2012). *Sociální proměny pražských čtvrtí*. Praha: Academia.

Elektronická kniha:

Gherghina, S., Ekman, J., & Podolian, O. (2020). *Democratic Innovations in Central and Eastern Europe*. London, New York: Routledge. Dostupné z <https://www.routledge.com/Democratic-Innovations-in-Central-and-Eastern-Europe-1st-Edition/Gherghina-Ekman-Podolian/p/book/9780367421670>.

Příspěvek ve sborníku:**OBEČNĚ PLATÍ:**

Příjmení, J. (Rok vydání). Název: Podnázev příspěvku. In J. Příjmení (Ed.), Název: Podnázev dokumentu (rozsah stran). Místo vydání: Nakladatelství.

Šustková, M. (2003). Itálie: Ústavní reforma 2001 a Bossiho projekt devoluce. In V. Dvořáková & A. Heroutová (Eds.), *II. Kongres českých politologů, Praha-Suchdol, 5.–6. 9. 2003* (s. 80–96). Praha: Česká společnost pro politické vědy.

Šubrt, J. (1998). Spirála mlčení. In J. Šubrt (Ed.), *Kapitoly ze sociologie veřejného mínění: Teorie a výzkum* (s. 36–41). Praha: Karolinum.

Časopis:**Elektronická verze:**

Binnall, J. M. (2019). Jury diversity in the age of mass incarceration: An exploratory mock jury experiment examining felon-jurors' potential impacts on deliberations. *Psychology, Crime & Law*, 25(4), 345–363. doi/10.1080/1068316X.2018.1528359

Tištěná verze

Patton, M. (1997). Evaluation as a tool. *Journal of Social Science*, 18(3), 345–356.

Odkaz

(Patton, 1997, s. 348)

Více autorů – elektronická verze:

Matějů, P., Řeháková, B., & Simonová, N. (2003). Transition to university under communism and after its demise. The role of socio-economic background in the transition between secondary and tertiary education in the Czech Republic 1948–1998. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*, 39(3), 301–324. doi: 10.13060/00380288.2003.39.3.02

(Matějů, Řeháková, & Simonová, 2003)

Tištěná verze:

Straková, J., & Simonová, J. (2015). Výběr základní školy v ČR a faktory, které jej ovlivňují. *Sociologický časopis / Czech Sociological Review*, 51(4), 587–606.

(Straková & Simonová, 2015)

Verze bez doi:

Veselý, A. (2019). Nástroje a opatření ve veřejné politice. *Politologická revue*, 25(1), 5–29. Dostupné z <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=729>

Novinový článek:

Bělohradský, V. (2020, 3. června). Virus v české paměti. *Právo*, s. 20.

Bělohradský, V. (2020, 3. června). Virus v české paměti. *Právo*. Dostupné z <https://www.novinky.cz/kultura/salon/clanek/esej-vaclava-belohradskeho-virus-v-ceske-pameti-40325935>

Závěrečná práce:

Příjmení, J. (rok). *Název* (Diplomová práce). Univerzita, Město.

Šintálová, M. (2020). *Komplexita a utváření dojmů o politikách* (Diplomová práce). Masarykova univerzita, Brno.

Nebo

Soukop, M. (2016). *Mladí lidé a politika* (Diplomová práce). Dostupné z https://theses.cz/id/dfakb3/Mlad_lid_a_politika_-_Diplomov_prece.pdf

Web:

Muller, K. (2020, 12. říjen). *Konec politologie na VŠE*. Dostupné z <https://www.cspv.cz/2020/10/12/konec-politologie-na-vse/>

Přednáška:

Dosedlová, J., Jelínek, M., Klimusová, H., & Burešová, I. (2016, červen). *Dispositional optimism and defensive pessimism as predictors of health-related behaviour in Czech adults*. Přednáška prezentovaná na 8th European Conference on Positive Psychology, Angers, Francie.

Blog, sociální sítě:

Pychyl, T. A. (2009, 3. ledna). *Active Procrastination: Thoughts on oxymorous* [blog post]. Dostupné z

..... [Facebook].

YouTube: Autor, J. [uživatelské jméno].

Zeman, M. [Prezident]. (2020, 7. říjen). *Přehledka k 17. listopadu* [videosoubor]. Dostupné z

Citace pasáže: (Zeman, 2020, 23:01–23:12)

Statistická data:

Český statistický úřad. (2020). Statistická data vyhledaná 2. 11. 2021. Dostupné z

Dokument:

Česká národní banka. (2020). *Měnový kurz koruny*. Praha: ČNB.

Zpráva:

Derviz, A. (2020). *Coexistence of Physical and Crypto Assets in a Stochastic Endogenous Growth Model*. Dostupné z webové stránky ČNB/Dostupné z <https://www.cnb.cz/cs/ekonomicky-vyzkum/publikace-vyzkumu/cnb-working-paper-series/Coexistence-of-Physical-and-Crypto-Assets-in-a-Stochastic-Endogenous-Growth-Model/>

E-mail:

Citace pouze v textu: podle J. Nováka (osobní korespondence, 5. dubna, 2001)

Rozhovor:

Rozhovor (Zeman, A., osobní rozhovor, 2. 11. 2020)

Citace z e-mailu ani rozhovor neuvádíme v seznamu literatury. Obdobně postupujeme s fotografií, filmem atd.

Další elektronické dokumenty:

Monografie v databázi:

Pecka, E. (2009). *Sociologie politiky*. Dostupné z <https://www.bookport.cz>

Monografie na webu:

Masaryk, T. G. (1937). *Otázka sociální*. Dostupné z <http://www.eknihyzdarma.cz/eshop-otazka-socialni-i.html>

Další vybraná pravidla:

V případě, že dokument má DOI, pak místo webové adresy uvádějte pouze číslo DOI.

Zákony – Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Můžeme používat zkratky, pokud jsou zavedené, *Česká národní banka (ČNB, n. d.)*

Seznam literatury (na konci článku, diplomové práce atd.)

Všechny zdroje musíme uvést v závěrečném seznamu literatury, který řadíme abecedně podle příjmení autora. Díla pocházející od stejného autora jsou seřazena chronologicky (od nejstaršího). Díla stejného autora publikovaná v témže roce řadíme abecedně podle názvu.